

■ Грамадства

У МУС З'ЯВІЛІСЯ ФУНКЦЫІ КОНСУЛЬСТВА

Зменены некаторыя адміністрацыйныя працэдуры, якія выконваюцца падраздзяленнямі па грамадзянстве і міграцыі

Новаўвядзенні закрануць як замежнікаў, што пражываюць у Беларусі, так і грамадзян Беларусі, якія адпраўляюцца на пастаяннае пражыванне за мяжу.

Як паведаміла прэс-служба МУС, з 1 студзеня гэтага года ўжо ўступілі ў сілу нормы, якія праду-гледжваюць выдачу двухразовай візы для выезду з Рэспублікі Беларусь і ўезду ў нашу краіну замежным грамадзянам або асобам без грамадзянства, якія часова ці пастаянна тут пражываюць, але не маюць сапраўднага пасведчання на жыхарства. Гэта дазволіць органам унутраных спраў выдаваць двухразовыя візы, аналагічна консульскім установам Рэспублікі Беларусь за мяжой.

З пачатку гэтага года права на атрыманне дакумента аб шматразовам запрашэнні замежніка ў Рэспубліку Беларусь з'явілася і ў замежных грамадзян і асоб без грамадзянства, якія пастаянна пражываюць у краіне, — нароўні з беларускімі грамадзянамі.

Павялічыўся памер дзяржаўнай пошліны за выдачу пашпарта для пастаяннага пражывання за межамі Рэспублікі Беларусь грамадзянам, якія дасягнулі 14-гадовага ўзросту. Да 5 базавых велічынь — для ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны, пенсіянераў, інвалідаў, да 10 базавых велічынь — для іншых грамадзян.

З 26 красавіка 2017 года ўступяць у сілу змены, якія датычацца павелічэння да 1 базавай велічыні дадатковай платы за выдачу і абмен пашпарта грамадзяніна Рэспублікі Беларусь або віду на жыхарства замежнага грамадзяніна і асобы без грамадзянства за 15 дзён з дня падачы заявы (у паскораным парадку). У падраздзяленнях па грамадзянстве і міграцыі, размешчаных у горадзе Мінску і абласных цэнтрах, з названай даты за 7 дзён з дня падачы заявы (у тэрміновым парадку) выдадуць або абмяняюць пашпарт або від на жыхарства пры дадатковай плаце ў памеры 2 базавых велічынь.

Таксама з 26 красавіка 2017 года ва ўсіх падраздзяленнях па грамадзянстве і міграцыі ўводзіцца тэрміновы парадок (1 дзень з дня падачы заявы) для выдачы візаў замежным грамадзянам і асобам без грамадзянства і запрашэнняў у Рэспубліку Беларусь. У гэтых выпадках памер дадатковай платы складзе 3 базавыя велічыні.

Дар'я КАСКО.
kasko@zviazda.by

КАЛІ ТАННЫЯ КВАТЭРЫ, НЕЧАКАНАЯ СПАДЧЫНА І ЛЁГКІЯ ЗНАЁМСТВЫ — БЯДА

Як не трапіць на вудачку інтэрнэт-ашуканцам

Сусветнае павуцінне — адно з найвялікшых вынаходак чалавецтва: інтэрнэт дае мноства магчымасцяў для атрымання ведаў, самаразвіцця і зносін, аднак шанц застацца ананімным і распаўсюджанасць сеткі ва ўсім свеце ствараюць шырокі прастор для з'яўлення розных злчынных схем. Прычым пацярпелым можа аказацца любы занадта даверлівы ці неасцярожны чалавек.

Першае высокатэхналагічнае злчынства на тэрыторыі нашай краіны было зарэгістравана амаль 20 гадоў таму. На працягу некалькіх наступных гадоў пагроза павелічэння колькасці падобных выпадкаў няўхільна расла, і ўжо ў 2002 годзе ў структуры МУС з'явілася самастойнае ўпраўленне, якое ажыццяўляе практычную дзейнасць па раскрыцці злчынстваў у сферы высокіх тэхналогій. Па-іншаму яно называецца «ўпраўленне «К» ад слова «кібер». Падобныя структуры ўзніклі і ва ўсіх аблвыканкамах, а ў мінулым годзе такі аддзел з'явіўся і пры УУС Мінгарвыканкама.

Як раскажаў намеснік начальніка аддзела па раскрыцці маёмасных злчынстваў ГУУС Мінгарвыканкама Андрэй БУСЛО, апошнім часам памножыліся выпадкі вымаганняў праз інтэрнэт. Усяго ў мінулым годзе ў сталіцы было зарэгістравана 30 выпадкаў здзяйснення гэтага злчынства, 17 з якіх ажыццяўляліся менавіта праз сусветнае павуцінне.

Перад тым як пераводзіць значную ці не вельмі суму на рахунак свайго знаёмага, варта ўдакладніць у яго ў асабістай гутарцы па тэлефоне, ці сапраўды ўсё так.

Схема дзеянняў заўсёды адна. Мужчына пачынае зносін з «дзяўчынай» на сайце знаёмстваў. Пасля непрацяглай перапіскі яна прапануе ўсталяваць відэасувязь праз скайп. Пры гэтым ад размовы голасам дзяўчына адмаўляецца, матывуючы гэта тым, што ў яе нібыта зламаны мікрафон. Паступова ў перапіску

закранаюцца ўсё больш «гарачыя» тэмы і справа даходзіць да віртуальнай інтымнай блізкасці.

У адзін момант сеанс абрываецца, пасля чаго пачынаюць прыходзіць паведамленні з пагрозамі. Маўляў, усё запісана на відэа, калі не перавядзеш некалькі сотняў долараў на такі электронны кашалёк, разашлю гэты запіс тваім сябрам і блізкім. Злчынцы нават не турбуюць сябе пошукам прыдатнай дзяўчыны: на самой справе мужчына, не падазраючы пра гэта, глядзіць відэазапіс, а зусім не выяву ў рэжыме анлайн, і цалкам магчыма, што пад маскай юнай німфы хаваецца нехта зусім іншы.

Далей ад выбару тактыкі паводзін залежыць не так ужо і шмат. Калі вы не станеце пераводзіць грошы, відэа разашлюць, калі вы пераведзеце грошы, ад вас будуць патрабаваць яшчэ і яшчэ, і калі вы ўсё ж такі адмовіцеся далей спансіраваць злчынцаў, вашы знаёмыя ўсё роўна атрымаюць «цікавы» ліст.

У падобных сітуацыях устанавіць асобу вымагальніка вельмі цяжка, бо дзейнічаюць яны з тэрыторыі іншых краін. Адзінае, што можа вас абараніць у такім выпадку, — уласная асцярожнасць. Не варта давяраць незнаёмым людзям у прынцыпе, а ўжо ў інтэрнэце тым больш: іх намеры далёка не заўсёды чыстыя. А пра абмен асабістымі або кампраметуючымі данымі ўвогуле трэба падумаць дзесяць разоў: ці сапраўды аўчынка варта вырабаў?

Па словах старшага ўпаўнаважанага ўпраўлення па раскрыцці

ці злчынстваў у сферы высокіх тэхналогій Дзмітрыя СТАСЮЛЕВІЧА, злчынная думка ніколі не стаіць на месцы, увесь час з'яўляюцца новыя ашуканскія схемы, якія асабліва проста рэалізуюцца праз інтэрнэт. Усе яны пабудаваны на гульні на пачуццях, у той ці іншай ступені ўласцівых усім: скаўнасці, наўнасці, суперажыванні.

Адна з галоўных прынадаў, на якіх атрымліваецца злавіць карыстальнікаў інтэрнэту, — гэта прага нажывы. Узрушаючая прапанова: кватэра ці машына, у два разы таннейшыя за рынковы кошт. Чаму? Гаспадар знаходзіцца за мяжой, і яму трэба тэрмінова прадаць маёмасць. Ёсць толькі адна загавадка: грошай на білет, каб прыляцець аформіць дакументы, у яго зусім няма. Тады шчаслівы будучы, як яму здаецца, уладальнік машыны або кватэры пераводзіць не такую ўжо значную суму задатку і чакае.

Толькі, як кажуць, абяцанага тры гады чакаюць, а ў падобным выпадку можна пракацаць і ўсё жыццё, таму што прадавец не хто іншы як махляр, і ні грошай, ні набытай за іх маёмасці вам ужо не убачыць.

Існуе і адваротная схема. Калі вы хочаце здзейсніць буйны продаж праз інтэрнэт, трэба быць вельмі пільным. Напрыклад, вам паступае званок ад патэнцыйнага пакупніка са словамі: «Мы ўлюбіліся ў вашу кватэру, ні ў якім разе не прадавайце (не здавайце) яе нікому іншаму. Каб не паўстала такая спакуса, давайце мы вам унясе́м задатак на картку». Натуральна, такая прапанова не мо-

жа не радаваць, і задаволены гаспадар адпраўляе зламанымі даныя свайго карткі, прычым, не маючы досведу, усе, нават тыя, якія павінен ведаць толькі ён. У выніку — замест атрымання жаданага прыбытку чалавек губляе ўсе грошы са свайго асабістага рахунку.

Яшчэ адзін спосаб «стрэсці» з карыстальнікаў інтэрнэту грошы — запусціць на іх камп'ютар шкодны вірус. Некаторы час назад вельмі нашумелай стала гісторыя, калі беларусам нібыта прыходзілі паведамленні ад МУС ці КДБ такога зместу: ваш камп'ютар заблакіраваны за прагляд на ім дзіцячай парнаграфіі, аплаціце штраф.

Адзінае, што можа вас абараніць у такім выпадку, — уласная асцярожнасць. Не варта давяраць незнаёмым людзям у прынцыпе, а ўжо ў інтэрнэце тым больш: іх намеры далёка не заўсёды чыстыя.

І шмат хто палюхаўся: а раптам я сапраўды выпадкова штосьці не тое націснуў, тым больш што нічога зрабіць з паведамленнем было нельга, з экрана яно ні пры якіх дзеяннях не знікала. Людзі пераводзілі грошы, іх нават не бянжэлы, што ў якасці адрасата быў звычайны нумар аднаго з мабільных аператараў. Супрацоўнікі міліцыі нагадваюць, што не выкарыстоўваюць сетку інтэрнэт для апаважчэння аб якіх-небудзь штрафах, з гэтай мэтай выкарыстоўваецца паштовае сувязь.

Не грэбуюць злчынцы ўзломом асабістых старонак у розных сацыяльных сетках або месенджарах. Калі ад слаўтасцяў яны хочучы атрымаць фота «не для прэсы» або падрабязнасці перапіскі, то ад шараговых карыстальнікаў ім трэба іншае. Звычайна сябрам карыстальніка пачынаюць прыходзіць паведамленні з просьбай аб тэрміновай грашовай дапамозе, прычым паставы могуць быць разнастайнымі. Перад тым як пераводзіць значную ці не вельмі суму на рахунак свайго знаёмага, варта ўдакладніць у яго ў асабістай гутарцы па тэлефоне, ці сапраўды ўсё так.

Схема, якая выклікае непрыкрытую ўсмешку, — так званыя нігерыйскія лісты. Вы атрымліваеце паведамленне пра тое, што невядомы багаты сваяк пакінуў вам казначую спадчыну або што выпадковым чынам у замежным розыгрышы вы выйгралі вельмі каштоўны прыз. Каб атрымаць усе гэтыя скарбы, трэба зусім няшмат: перавесці невялікую суму на афармленне неабходных дакументаў або дастаўку прыза. Пра далейшае развіццё падзей можна і не раскадваць...

Сучаснае жыццё дыктуе новыя правілы бяспекі, цяпер асабліва ўвагу трэба ўдзяляць не толькі захаванасці маёмасці, але, можа і ў першую чаргу, — абароне асабістай інфармацыі.

Дар'я КАСКО.
kasko@zviazda.by

Абараніць сябе ў інтэрнэце

1. Не давярайце нікому! Ананімнасць і прасторавая аддаленасць дазваляюць ашуканцам адчуваць сваю беспакаранасць, а злчынным схемам пастаянна ўдасканалвацца.

2. Сачыце за кантэнтам. Чым менш занадта асабістай інфармацыі вы будзеце размяшчаць у сваім профілі, тым лепш. Фатаграфіі юнацкіх забавак могуць стаць кампраметуючымі для супрацоўніка са-ліднай кампаніі, а як можна выкарыстоўваць даныя з фота доўгачаканай візы, зламаныя прыдумавыя лёгкія.

3. Перыядычна нагадвайце сабе фразу, знаёмую з дзяцінства: бясплатны сыр бывае толькі ў пастцы, але ніяк не ў інтэрнэце.

4. Будзьце разважлівыя. Перад тым як пераводзіць грошы на які-небудзь рахунак, праверце факт існавання такой фірмы, наконт правядзення здзелак параіцеся з юристам.

5. Абараніце свой камп'ютар. Адаваць перавагу варта ліцэнзійным антывірусным праграмам, якія сапраўды могуць гарантаваць бяспеку.

6. Абараніце свае акаўнты ў сацсетках. З узломом акаўнта даводзілася сутыкацца большасці карыстальнікаў, віной гэтага становіцца банальная лягота. Чалавек не хоча турбаваць сябе прыдумваннем і запамінаннем занадта складанага пароля і ў выніку пакутуе ад узлому. Паролі трэба мяняць дастаткова часта (самы надзейны складаецца не менш чым з 12 літар і лічбаў рознага рэгістра), не варта адзін і той жа пароль выкарыстоўваць ва ўсіх сацыяльных сетках, а таксама ні ў якім разе не ўключаць у яго вядомыя асабістыя даныя: прозвішча, імя, дату нараджэння, нумар тэлефона.

7. Сачыце за блізкімі. Часта ахвярамі махляроў становяцца самыя ўразлівыя інтэрнэт-карыстальнікі: дзеці і пажылыя людзі. Трымайце пад кантролем іх дзеянні ў сусветнай сетцы.